

DANSK SVØMMEUNION

ETISK KODEKS

Har I klare holdninger til hvordan der skabes de bedste og mest trygge rammer for instruktører, frivillige og medlemmer?

ETISK KODEKS

Formålet med et etisk kodeks er at sætte etik og moral på dagsordenen i de danske svømmeklubber. Det er i sidste ende bestyrelsens ansvar at sikre gode og trygge rammer for de personer, der har deres virke i klubben herunder instruktører, trænere, andre frivillige og foreningens medlemmer.

Dansk Svømmeunion ønsker at understøtte det ansvar, som bestyrelsen har, og har derfor udviklet en folder med tilhørende materiale, som kan gøre det nemmere at tage hånd om emnet, i netop jeres forening.

Etisk kodeks, er udarbejdet som et redskab, for at gøre det nemmere dels at italesætte mulige problematikker og dels igangsætte dialogen med instruktører, frivillige, ansatte, medlemmer med flere. Drøftelserne skal være med til at indkredse svømmeklubbens grundlæggende værdier og leveregler samt sikre at alle, der agerer i klubben, kender til dem.

SPØRGSMÅL OG CASES

Arbejdet med etisk kodeks er bygget op omkring en række spørgsmål kombineret med forskellige typer af cases, der lægger op til en åben drøftelse af klubbens holdninger, stand-

punkter med mere. Blandt andet lægges der op til at arbejde med følgende fokusområder:

- Instruktøren som rollemodel.
- Kropskontakt i svømmehallen.
- Selvskade og spiseforstyrrelse.
- Pædofili og børneattester.

TRYGGE RAMMER

Dansk Svømmeunion er af den overbevisning, at trygge rammer skaber det bedste fundament for et godt, udviklende og sundt miljø i svømmeklubben.

Etisk kodeks og det tilhørende materiale, er et godt redskab til at sikre, at både instruktører, frivillige og medlemmer får klarhed om, hvad der er en sund, god og acceptabel adfærd i foreningen. Et tydeligt og kendt værdigrundlag er med til at skabe tryghed og sikkerhed blandt alle, der er involveret i foreningen.

Vejledning samt spørgsmål og cases findes på www.svoem.org/etiskkodeks.

VI HJÆLPER GERNE

I Dansk Svømmeunion har vi ansat flere udviklingskonsulenter, og jeres regionale konsulent hjælper jer gerne i gang med drøftelserne knyttet til etisk kodeks. Konsulenterne kan også kontaktes ved konkrete hændelser. I finder kontaktinformationer på udviklingskonsulenterne via www.svoem.org/udviklingskonsulenterne.

God arbejdslyst!

MED "ETISK KODEKS" VIL FØLGENDE GÆLDE:

- "Instruktør" betegner både hjælpeinstruktører og undervisere i Svømmeskolen samt trænere på konkurrencehold.
- "Frivillig" betegner bestyrelsesmedlemmer og andre frivillige udover instruktører, undervisere og trænere, som er tilknyttet klubben (eksempelvis holdledere, officials med flere.)
- "Svømmer" betegner alle medlemmer i klubben, i alle aldre og på alle hold.

EKSEMPLER PÅ FOKUSOMRÅDER

Arbejdet med etisk kodeks er bygget op omkring fire eksempler på relevante fokusområder, som bør drøftes.

INSTRUKTØREN SOM ROLLEMODEL

Som instruktør i en svømmeklub er man rollemodel for de børn og unge, som man underviser/træner. Det er vigtigt, at man er sin rolle bevidst, og ved hvordan man taler og handler. Derfor er det også vigtigt at man i klubben drøfter, bærende og overordnede holdninger og værdier, så den enkelte instruktør ved, hvad praksis er.

KROPSKONTAKT I SVØMMEHALLEN

Idræt er blandt andet at opleve og vise følelser. Der skal være plads til både sejrsknus til stævnet og en trøstende omfavnelser i Svømmeskolen. Kropslig kontakt er en naturlig del af idrætten – både i udøvelsen af sporten, men også, når den yngre svømmer i Svømmeskolen er ked af, at mor og far ikke er i hallen, og bare har brug for trøst. I undervisningen kan det også være en fordel, hvis instruktøren hjælper svømmeren med at lære at udføre bestemte bevægelser gennem kropslig kontakt.

Som forening bør man forholde sig til, hvad der er god undervisningspraksis og hvor grænserne går. Frygten for beskyldninger om seksuelle overgreb og krænkelser, må ikke føre til, at instruktører ikke tør handle i forskellige situationer.

SELVSKADE OG SPISEFORSTYRRELSER

Som instruktør og i andre roller som frivillig i en svømmeklub, ser man børn og unge i mindre tøj, end tilfældet er i andre idrætter. Det gør tegn på selvskade og spiseforstyrrelser tydeligere, selvom der stadig kan være situationer hvor det vil være svært at opdage. Men hvad skal instruktører, frivillige eller foreningen egentlig gøre, hvis de har mistanke om, at en svømmer enten har en spiseforstyrrelse eller skader sig selv, og hvem skal inddrages?

Læs mere hos "Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskade" via www.lmsos.dk.

PÆDOFILO OG BØRNEATTESTER

Det sker desværre, at instruktører og frivillige bliver uberettiget mistænkeliggjort eller misbruger deres autoritet og funktion, til at begå overgreb eller krænkelser på medlemmer. Derfor er det blevet vedtaget ved lov, at alle foreninger skal indhente børneattester på instruktører og frivillige, der har med børn og unge under 15 år at gøre. Som forening får man besked, hvis en person tidligere har overtrådt straffelovens regler om seksuelle krænkelser af børn under 15 år og besiddelse af børnepornografi. Det er op til klubben, om man ønsker at have tidligere dømte i foreningen. Derfor er det vigtigt at klubben har en politik for hvordan den forholder sig til instruktør-udøver relationen, og ikke mindst til hvordan politikken efterleves.

START UDVIKLINGEN AF ETISK KODEKS I JERES SVØMMEKLUB

Har I endnu ikke en god og åben dialog i forhold til etisk kodeks, eller ønsker I en mere åben dialog end I har, så start drøftelserne i bestyrelsen

Herefter kan bestyrelsen eksempelvis invitere instruktører, frivillige med flere (måske også forældre) til en temaaften under overskriften: *”Hvordan sikrer vi en god og tryk afdærd og relation mellem instruktører, frivillige og svømmere?”*

Efterfølgende arbejder bestyrelsen videre med afsæt i drøftelserne på mødet. Der kan eventuelt nedsættes et udvalg, som samler noterne fra mødet, og udarbejder et oplæg, som eventuelt sendes til høring i bestyrelsen. Bestyrelsen kan herefter vedtage det som klubbens værdigrundlag eller som en del af det.

IMPLEMENTERING AF VÆRDIGRUNDLAGET

Hvis et værdigrundlag skal have nogen som helst betydning i klubben, er det afgørende, at alle afdelinger, hold og udvalg præsenteres for det og forholder sig til det. Det bør drøftes, hvad grundlaget betyder i praksis for den enkelte instruktør, frivilliges eller ansattes daglige arbejde og adfærd.

Foreninger, som prioriterer at bruge tid på at udarbejde fælles værdier og som derfor forholder sig til dem og ikke mindst forsøger at efterleve dem i hverdagen, vil opleve, at mange praktiske udfordringer bliver lettere at løse. Kvaliteten øges og de positive sider af foreningslivet fremmes. Samtidig styrkes

tilliden, hvis I som klub synliggør jeres holdninger og værdier, i form af et sæt leveregler for hele klubbens virke, overfor instruktører, svømmere og forældre.

Benyt eksempelvis de mange spørgsmål og cases fra www.svoem.org/etiskkodeks og find gerne selv på flere. Der er med garanti nogle helt konkrete eksempler i netop jeres klub.

Ønsker I hjælp til processen, vil Dansk Svømmeunion meget gerne hjælpe jer på vej.

I relation til Dansk Svømmeunions etiske kodeks, henvises også til ”Etisk kodeks for dansk konkurrenceidræt”, udarbejdet af Team Danmark og Danmarks Idrætsforbund. Denne findes også via www.svoem.org/etiskkodeks.

Der henvises samtidig til Dansk Svømmeunions folder ”Beredskabsplan”, med tilhørende vejledning, som kan hjælpe svømmeklubber på vej i udarbejdelsen af en beredskabsplan. En beredskabsplan er med til at sikre, at klubbens frivillige og ansatte altid ved, hvad der skal ske i alt fra mindre kritiske til meget kritiske hændelser. Nogle af de hændelser, der bringes på banen i dialogen omkring det etiske kodeks, kan udmunde i at blive en del af eller et tillæg til foreningens beredskabsplan.

Læs mere om beredskabsplanen på www.svoem.org/beredskabsplan.

DANSK SVØMMEUNION

Tlf. +45 44 39 44 50 · svoem@svoem.dk · www.svoem.org · Idrættens Hus · Brøndby Stadion 20 · 2605 Brøndby

Dansk Svømmeunion er en del af
Danmarks Idrætsforbund

Protoktor:
Hendes Kongelige Højhed
Kronprinsesse Mary